

‘කලලයක’ ආරම්භය හා විකාශය සම්බන්ධ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ විමර්ශනයක්

පූජ්‍ය කරපික්කඩ සෝබිත ¹ සහ පූජ්‍ය බෝදාගම සුමන ²

නූතන බටහිර විද්‍යාවෙහි, ජීවවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව, කලලයක ආරම්භය හා විකාශය පිළිබඳ තහවුරු කිරීම් දක්නට ඇත. නමුත්, මේ පිළිබඳ විමසීමේදී, බටහිර විද්‍යාවට පෙර ආදි බුදුසමය තුළද කලලයේ ආරම්භය හා විකාශය පිළිබඳ ඉගැන්වීම් දක්නා ලැබේ. ඒ හා තදනුබද්ධ විවරණ ථෙරවාද අවධිකථා තුළින්ද හමු වේ. මජ්ඣිම නිකායේ මහාතණ්හාසංඛය සූත්‍රයට අනුව, ලොව පහළ වන්නා වූ සත්ත්ව කොට්ඨාස හතරකි; ‘අණ්ඩජ, ජලාබුජ, සංසේදජ හා ඕපපාතික’ යනුවෙනි. මෙම සත්ත්ව කොට්ඨාස අතර, අණ්ඩජ හා ජලාබුජ සත්ත්ව කොට්ඨාසයන් පමණක් කලලය පදනම්ව නිර්මාණය වන බව ආදිබෞද්ධ ඉගැන්වීමයි. මීට අමතරව සංයුත්ත නිකායේ, යක්ඛ සංයුත්තයේදී කලලයක නිර්මාණය සඳහා පදනම් වන්නා වූ මූලික කරුණු තුනක් දක්වා ඇත; මව පිරිසිදු වීම, මව හා පියාගේ සංවාසය හා ගන්ධබ්බයෙකුගේ පැමිණීම වශයෙනි. මෙම කරුණු අතර, ‘ගන්ධබ්බයෙකුගේ පැමිණීම’ පිළිබඳ අදහස බුදුසමයට පමණක් සීමා වූ, බටහිර විද්‍යාව තුළ සාකච්ඡා නොවන්නා වූ කරුණකි. ඉහත දැක්වූ කලලය, රූප කලාපයන් සමූහයකගේ එකතුවෙන් නිර්මාණය වන්නකි. එසේ නිර්මාණය වන්නා වූ කලලය, තල තෙල් බිඳුවක් යම්බඳුද, පිරිසිදු ගිතෙල් බිඳුවක් යම්බඳුද, එවැනි ප්‍රමාණයකින් යුක්ත බව විසුද්ධි මාර්ගයේ දක්වා ඇත. මෙම කලලයාගේ පැවැත්ම දින සතකි. ඉන් අනතුරුව එය මෝරා, සමූහාකාර වන්නේ, කලලාකාරය අනන්‍ය ‘අබ්බුද’ නම් වූ ස්වරූපයට පැමිණේ. අබ්බුද තත්ත්වයද සතියක් පමණ කාලයක් පවතින අතර, එයද මෝරා, සමූහාකාර වී, ‘ජේසි’ නම් වූ අවස්ථාවට පැමිණේ. ජේසි අවස්ථාවේ පැවැත්මද සතියකි. ඉන් අනතුරුව එය ‘සන’ නම් වූ අවස්ථාවට පැමිණෙන අතර, මෙහිදී මුල් කලලය, කිකිලියකගේ බිත්තරය යම් බඳුවේද, ඒ ආකාර සටහන් ඇත්තේ වේ. පස්වන සතියේදී සන අවස්ථාවෙහි වූ ස්වරූපයෙහි සත්ත්වයාගේ හිස හටගන්නා තැන එක් බුබුළක්ද, අත් හටගන්නා තැන බුබුළ දෙකක්ද, පා හටගන්නා තැන බුබුළ දෙකක්ද, යනුවෙන් බුබුළ පහක් නිර්මාණය වේ. ඉන් අනතුරුව එම බුබුළ ක්‍රමයෙන් වැඩී ඇස්, කන්, නාසාදියද, කෙස්, ලොම්, නියද පහළ වේ. ආදිබුදුසමයට අනුව මෙම කලලය ජීවියෙකු බවට පත් වන්නේ

ගන්ධබ්බයෙකුගේ පැමිණීම හෙවත් විඤ්ඤාණයේ සම්බන්ධයත් සමගය. යම් හේතුවක් මත විඤ්ඤාණය උක්ත සාධකයන්ගෙන් ඉවත් වේ නම්, එහිදී කලලයෙහි වර්ධනය කිසිසේත්ම සිදු නොවේ. මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව මගින් උක්ත ඉගැන්වීම් පිළිබඳ මූලාශ්‍රයමය සාධක පදනම් කොට ගනිමින් විමර්ශනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

ප්‍රමුඛ පද: කලලය, සත්ත්ව, ගන්ධබ්බ, රූප කලාප, විඤ්ඤාණය

¹හික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව. karapikkadasobitha@gmail.com

²හික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව. bsumana@busl.ac.lk